

БИЗНЕС ПЛАН

БИС/ТК 75

ЕЛЕКТРОМАГНИТНА СЪВМЕСТИМОСТ

1 БИЗНЕС СРЕДА НА БИС/ТК 75

1.1 Описание на бизнес средата

Областта на дейност на БИС/ТК 75 включва разработване на общи и основни стандарти, технически спецификации и технически доклади за електромагнитна съвместимост (ЕМС) с акцент върху общото приложение и използване от комитетите за продукти и електротехническата индустрия и стандарти за методи за оценяване на въздействието на електрическите, магнитните и електромагнитните полета и ограничаване на облъчването на населението от електромагнитни полета (ЕМП).

БИС/ТК 75 е огледален на следните европейски и международни технически комитети:

CLC/TC 106X	<i>Електромагнитни полета в околната среда на човека</i>
CLC/TC 210	<i>Електромагнитна съвместимост</i>
CLC/ETSI/JWG EMC	<i>EMC на кондуктивни преносни мрежи</i>
IEC TC 77	<i>Електромагнитна съвместимост (наблюдател)</i>
IEC/TC 77/SC 77A	<i>EMC - Нискочестотни явления (наблюдател)</i>
IEC/TC 77/SC 77B	<i>Високочестотни явления (наблюдател)</i>
IEC/TC 77/SC 77C	<i>Високоенергийни преходни процеси (наблюдател)</i>
IEC/TC 106	<i>Методи за измерване на електрически и магнитни полета свързани с облъчване на хора (наблюдател)</i>

Следните политически, икономически, технически, регулаторни, социални фактори описват бизнес средата на сектора, свързан с областта дейност на БИС/ТК 75, които могат да повлияят значително на процеса на разработването и на съдържанието на стандартите.

Тенденции в технологиите

Външната бизнес-среда и по-специално развитието на новите технологии създават враждебна „електромагнитна среда“ и оказват силното влияние върху дейността по стандартизация в областта на ЕМС. По-важните фактори, които оказват влияние, са:

- енергетиката и микроелектрониката с увеличаване на работните честоти,
- нарастващата плътност на електрическите, електронните и радиокommunikационните устройства и съоръжения, работещи в близост едно до друго;
- едновременната работа на захранващи и комуникационни устройства и съоръжения, когато са свързани към една и съща мрежа;

- доближаването на ИТ оборудването до оборудването с висока мощност (например в интелигентната мрежа).

Пазарно търсене

Има силно търсене на стандартите за ЕМС, тъй като обхващат много широк спектър от явления и продукти, а някои са сред най-продаваните.

- Чрез тях се осигурява презумпция за съответствие на продуктите съгласно директивите за ЕМС и радиосъоръжения.
- Основните стандарти осигуряват последователност при изпитването чрез определяне на методите за изпитване и служат за сравнимост на резултатите.
- Служат за оценяване на въздействието на електрическите, магнитните и електромагнитните полета и въвеждат мерки за защита на работниците от всякакви известни краткосрочни преки и непреки неблагоприятни ефекти върху здравето на хората.

Пазарни тенденции

Пазарът се стимулира от технологичните промени и изисква все по-кратки срокове за разработване на нови и актуализиране на съществуващите стандарти, отговарящи на най-съвременното технологично ниво.

Нормативни аспекти

Почти всички стандарти от областта на дейност на БИС/ТК 75 са хармонизирани към следните европейски директиви, регламенти и препоръки

- Директива 2014/30/ЕС за ЕМС;
- Директива 2014/53/ЕС за радиосъоръжения;
- Директива 2014/35/ЕС за предоставяне на пазара на електрически съоръжения, работещи в определени граници на напрежението (нисковолтова директива);
- Директива 2013/35/ЕС от 26 юни 2013 относно минималните изисквания за здраве и безопасност, свързани с експозицията (облъчването) на работниците на рискове, дължащи се на физически агенти (електромагнитни полета);
- Препоръка на Съвета 1999/519/ЕС от 12 юли 1999 за ограничаване на облъчването на населението от електромагнитни полета;

и национални **наредби:**

- Наредба за съществените изисквания и оценяване на съответствието за електромагнитна съвместимост - в сила от 20.04.2016;
- Наредба за съществените изисквания и оценяване на съответствието на радиосъоръженията – в сила от 13.06.2016 г.;
- Наредба за съществените изисквания и оценяване на съответствието на електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението - в сила от 20.04.2016 г.

Стандартизационният процес в областта на електромагнитната съвместимост е от интерес за:

- икономически оператори (производители, потребители, вносители, доставчици, страни по договори),
- регулаторни органи,
- лаборатории за изпитване, органи за сертификация, лица за оценяване на съответствието,
- научни институти и висши учебни заведения,

- малки и средни предприятия (МСП), консултанти.

1.2 Количествени индикатори на бизнес средата

Няма и не могат да бъдат представени единни количествени показатели, тъй като обхватът на дейност на ТК 75 включва:

- много широк спектър от явления и продукти,
- разработване на общи и основни стандарти, които се използват от комитетите за продукти за разработване на стандарти за конкретни продукти и оценяване на съответствието по директиви 2014/30/ЕС, 2014/53/ЕС, 2014/35/ЕС и
- стандарти за ограничаване на облъчването на работниците и населението от електромагнитни полета и осигуряване на минималните изисквания за здраве и безопасност.

2 ПОЛЗИ, ОЧАКВАНИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА БИС/ТК 75

Ползите от дейността на БИС/ТК 75 са:

- Подпомагане на функционирането на вътрешния пазар чрез въвеждане на национално ниво на изискванията на европейските стандарти и директиви за ЕМС.
- Разработване на стандарти за ограничаване на облъчването на населението от електромагнитни полета и осигуряване на минималните изисквания за защита на здравето и безопасността на населението.
- Създаване на доверие на потребителите по отношение на електромагнитната съвместимост на устройствата/съоръженията и безопасността.
- Създаване на доверие на потребителите по отношение на качеството на продуктите.
- Гарантиране на ефективната работа на участниците в производството и търговията на продуктите чрез поддържане в актуално състояние на националния фонд стандарти в областта на дейност на БИС/ТК 75.
- Изпреварващо запознаване с тенденциите в развитието и новостите в областта.

3 УЧАСТИЕ В ДЕЙНОСТТА НА БИС/ТК 75

Членуването в Българския институт за стандартизация е доброволно. Членове на БИС могат да бъдат юридически лица, които желаят да подкрепят дейността по националната стандартизация и са съгласни да спазват устава на БИС. В работата на Техническите комитети вземат участие упълномощени представители на членовете на БИС, които ги представляват по всички въпроси, свързани с дейността по стандартизация.

Към момента в БИС/ТК 75 членуват производители, висши учебни заведения, органи на държавната власт, лаборатории за изпитване, органи за контрол и сертификация.

4 ЦЕЛИ НА БИС/ТК 75 И СТРАТЕГИИ ЗА ТЯХНОТО ПОСТИГАНЕ

4.1 Определяне на целите на БИС/ТК 75

Основните цели на БИС/ТК 75 са:

- да подпомага развитието и конкурентоспособността на българската икономика в условията на нарастваща международна икономическа интеграция,

- да повишава ефективността на своето участие в работата на CENELEC и IEC чрез съгласуване на проектите от обхвата на БИС/ТК 75,
- да анализира и да дава обосновани предложения за разработване и въвеждане на стандарти и стандартизационни документи в своята област и да поддържа актуалността им,
- да въвежда европейски хармонизирани стандарти чрез превод на български език за задоволяване на потребностите и интересите на производители, потребители и лаборатории,
- да следи и своевременно да разпространява информацията за европейските и международните стандарти в областта на ЕМС, необходима на производителите, потребителите и лабораториите;
- да поддържа и подобрява сътрудничеството с други комитети, участващи в стандартизацията на ЕМС.

чрез което се постига:

- повишаване на качеството и безопасността на продуктите от обхвата на техническия комитет;
- защита на здравето и безопасността на населението по отношение на облъчване от е.м. полета;
- улесняване на търговията;
- задоволяване на потребностите на пазара;
- отразяване на развитието на съвременните технологии и добрата практика в областта на дейност.

4.2 Идентифициране на стратегиите за постигане целите на БИС/ТК 75

За постигане на поставените цели и очакваните резултати БИС/ТК 75 определя следните приоритети:

- привличане на нови членове, заинтересовани от дейността на БИС/ТК 75, в т.ч. производители, търговци, представители на изпълнителната власт, лаборатории за изпитване, лица за оценяване на съответствието;
- включване на нови експерти, които да допринасят за работата по стандартизация на национално, европейско и международно ниво и пряко да участват в дейността на огледални комитети на CENELEC и IEC;
- въвеждане на европейски и международни стандарти чрез превод на български език;
- взаимодействия с държавни институции, с научни, браншови и потребителски организации с цел разпространяване, подобряване и популяризиране на стандартизационния процес в полза на обществото.
- активизиране на използването от членовете на БИС/ТК 75 на електронната платформа на БИС.

За по-добро постигане на целите си БИС/ТК 75 си взаимодейства със следните национални технически комитети:

- БИС/ТК 47 *Радиосъобщителни системи и радиосъоръжения*
- БИС/ТК 57 *Информационни и комуникационни технологии*
- и останалите технически комитети от електротехническата област по отношение на ЕМС.

4.3 Аспекти на околната среда

БИС/ТК 75 следва политиките на Европейския съюз и отчита европейското и националното законодателства и указания относно аспектите на околната среда, свързани с електромагнитната съвместимост, излъчванията на електромагнитните полета (ЕМП) и влиянието им върху населението.

Стандартите за ЕМС се занимават с ефектите и контрола на т.нар. *електромагнитно замърсяване* (наличие на нежелани нива на електромагнитните полета в жизнената/работната среда), което не е свързано в общия смисъл с екологията. В този смисъл нормативните действия са насочени към контрол и оценка на нивата на ЕМП и дават указания за опазване на околната среда. Също допринасят за добрата ЕМС, което води до по-чист радиочестотен спектър, което има явни предимства.

5 ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА РАБОТНАТА ПРОГРАМА НА БИС/ТК 75

Факторите, влияещи на изпълнението на работната програма на ТК 75, са:

- наличие на експерти, които владеят английски език;
- финансови средства за превод на европейски и международни стандарти и стандартизационни документи;
- финансови средства за участие на експерти в срещите на работни групи за разработване на стандарти.

Основна трудност при изпълнението на работната програма е постепенното намаляване на броя на експертите, желаещи да участват в работата на БИС/ТК 75. Това води до недостатъчно активно участие със становища и коментари при разработването на стандартите и невъзможност за пряко участие в работата на огледалните комитети на CENELEC и IEC. Недостатъчните финансови средства също водят до невъзможност за участие на експерти в дейността на работните групи на CENELEC и IEC.